

TALATEU

Fakatatau moe lau 'ae Potungaue Mo'ui 'a Hawaii, koe mate ta'e fakakaukau lahi taha 'oku tupunga ia mei he faka'aonga'i totu'a 'o e faito'o 'i Hawaii, 'oku ne lakasi 'e ia 'ae mate he fakatu'utamaki me'a lele.

Koe faikehekehe ia 'ae mate he fakatu'utamaki me'alele, koe fa'ahinga 'oku nau faka'aonga'i 'ae ngaahi faito'o 'oku ongo kovi ia pea 'ikai tali fiemalie 'e he sosaieti 'o hange koe faka'uli me'alele. Koe kakai kotoa pe, kau ai mo kinautolu 'oku nau faka'aonga'i ha fa'ahinga me'a pe, 'oku 'i ai 'enau totonu ke ma'u ae mo'uilelei mo nofo he mo'ui fakatupulaki Opioti koe faito'o 'oku faka'aonga'i ki he ta'ofi, felanga'i pe fakamohe, 'oka fu'u totu'a hono faka'aonga'i, oku hoko ia koe faito'o fakatu'utamaki lahi, 'aupito kae tautautefito ki he taimi 'oku fakataha'i ai moe fa'ahinga kav a malohi pe, pe koe ngaahi faito'o kehe hange koe 'aisi pe metapetamini.

Koe fakahinohino ko'eni 'oku ne fakamatala'i 'ae founa ke fakatokanga'i ai mo hono fakafoki 'ae hulu totu'a 'ae faito'o opioti 'a ia ko hono faka'aonga'i 'ae faito'o nalokisoni fana'i ki he loto ihu. Koe nalokisoni koe faito'o fakafoki ia 'ae fu'u totu'a 'ae opioti. Fakamolemole kae vahevahe atu 'ae fakahinohino 'ilo ko 'eni moe tokotaha kotoa pe, pea poupu mo fakalotolahi'i 'akinautolu ken au to'oto'o ha'a nau ki'i Nalokisoni.

NALOKISONI KOE FAKAHAOFI'ANGA IA 'OE TOTU'A HULUFU HONO FAKA'AONGA'I 'AE FAITO'O

'E lava pe'e he faito'o Nalokisoni 'o fakafoki lelei 'ae hulu totu'a hono faka'aonga'i 'ae faito'o 'o kapau 'e faka'aonga'i he founa totonu ken au to'oto'o 'ae Nalokisoni 'i he taimi kotoa pe na'a hoko ha faka'aonga'i totu'a ha faito'o. Koe kinautolu 'oku 'i ai 'enau tohi mei he toketa ke faka'aonga'i 'ae 'opioti ki he ta'ofi oe to'oto'o mo e nalokisoni..

Nalokisoni 'oku fakalao ke to'oto'o mo faka'aonga'i. Oku malu mo 'aonga ke tokoni ki ha taha 'oku ne ongo'i 'oku hulu totu'a 'ene faka'aonga'i 'ae 'opioti.

- 'Oku 'ikai fiema'u ha tohi mei he toketa ke faka'aonga'i pe tokoni ki hono faka'aonga'i 'ae nalokisoni. He 'ikai ke 'iai ha'o kaunga ki ha fa'ahinga ola 'i hono fakahoko 'oe Nalokisoni. Sio ke he Act 68 (SB2392)

FEKAU'AKI MOE KI'I TOHI 'NI

Koe tohi fakahinohino Nalokisoni 'oku fakapa'anga ia 'e he Senita 'oe Mo'uilelei moe Fakasi'isi'i Maumau 'o Hawaii (H3RC). Koe kanokato 'oe ki'i tohi ni na'e to'o ia mei he ngaahi kaati H3RC's 'Opioti Ovatousi, SAMHSA Opioti Ovatousi Prevention Toolkit, the CDC Nalokisoni Fact Sheet, 'Opiotie Ovatousi Guide me he California Consortium for Urban Indian Health.

Fiema'u Tokoni? Fetu'utaki ki he Hawaii Mo'uilelei Fakasi'isi'i Maumau ki ha ako moe vahevahe fekau'aki mo e Nalokisoni

Vakai ki hhrc.org/ kole ke ai ha ako

Email: Info@hhrc.org

Telefoni: (808)521-2437

@HHRC_
@PAPAOLALOKAHI

'ILO'I, TALI, FAKAFOKI FAKA'AONGA'I TOFU'A 'OE 'OPIOTI

TONGAN

HAWAII HEALTH
& HARM REDUCTION CENTER

Papa Ola Lokahi
Nana I Ka Pono Na Ma

KAPAU 'OKU MAHAMHALO'I 'OKU TOTU'A HONO FAKA'AONGA'I 'OE 'OPIOTI

1 - FEINGA'I KE FAKAA'A'I KINAUTOLU

'Eke pe 'oku sai pe. Lulululu 'ae ongo uma, pea mili 'ae fatafata'aki 'ae ongo mui nima. Faka'aonaga'i 'ae tuke'i nima 'o mili 'aki 'ae hui fatafata. Kapau 'e 'a hake, 'oku 'ika'i ke hulu totu'a 'ae faito'o

2 - TA KI HE 911

Kapau he ikai ke a ia he longoa'a pea koe mamahi'ia, TA KI HE 911 - Talaange

"KO HOKU KAUNGAME'A ENI OKU IKAI TOE NGAUNGAUE PE MANAVA."

3 - FAKA'AONGA'I 'AE NALOKISONI KE FAKAFOKI 'AE HULU TOTU'A 'AE 'OPIOTI FAKAAVA 'AE PAMU NALOKISONI/TATALA 'AE KI'I TEPI FAKAMA'U

'Oua na'a fai ha fana 'ahi'ahi. Fo'i hina 'e taha koe fo'i faito'o pe'e taha.

Ko e fo'i faito'o pe 'e taha i he hina 'e taha

4 - NGAUE'AKI 'OE ME'A FANA IHU FAITO'O NALOKISONI

Pukepuke 'ae me'afana ihu 'aki 'ae motu'a tuhu 'ihe funga me'afana

'Ai 'ae fo'i tuhu 'uluaki moe ongo fo'i tuhu'i loto 'i he tafa'aki 'oe me'afana ihu faito'o. Lomi'i tata'o 'ae ngutu 'oe me'afana faito'o ke fana'i kotoa 'ae faito'o ki he loto'i ava'i ihu 'e taha.

5 - FEINGA KE TAUHI 'AE TOKOTAHA KOIA KE 'A 'A MO MANAVA

Fakatokoto 'ae tokotaha koia 'i hono tafa'aki ke 'oua na'a lo'oa.

Koe faito'o Nalokisoni 'oku fakataimi pe. Kapau 'e fiema'u 'ae faito'o 'o lahianga he tu'o taha, 'i he taimi 'e ni'ihii, tautautefito kapau koe totu'a 'ae faito'o na'a ne 'ave pe folo, 'a e faito'o konatapu malohi taha koe fenitenili 'oku ngaohi ta'e fakalao moe faito'o 'oku mei fakatatau pe ki he fenitenili.

6 - KAPAU 'OKU TE'EKI KE AKE HAKE 'AE TOKOTAHA KO 'ENI HILI HA MINITI 2-3

Toe 'oange ko hono tu'o ua ia 'oe Nalokisoni, faka'aogna'i ha me'a fana fo'ou pe me'a fana te'eki faka'aonga'i, 'o fana'i 'i he ava'i ihu 'e taha na'e 'ikai faka'aonga'i. Nofu pe 'o talitali moe tokotaha koia, kae 'oleva kua a'u atu 'ae kau ngaue tokoni fakafokifa.

*Koe 'aogna 'oe me'a fana Nalokisoni 'oku 'ihe miniti pe 'e 30 - 90. Osi pe 'ae taimi ko 'eni, kapau 'oku kei 'i ai ha opioti he sino 'oe tokotaha ko 'eni, 'e toe lava pe ke foki 'ae hulu totu'a 'ae faito'o.

Fakatokanga: Kapau 'oku te'eki ke ake 'ae tokotaha ni, mahalo pe 'oku 'i ai ha palopalema mo'uilelei makehe ia 'oku 'ikai fekauaki ia moe e Nalokisoni. Fakapapau'i kuo ke 'osi telefoni ki he 9-1-1 ki he tokoni 'ae kau toketa.

KOEHA 'AE OPIOTI?

Ko e opioti, 'oku kau atu ki ai moe ngaahi faito'o fo'i akau 'ae toketa, 'oku faka'aogna'i ki hono faito'o 'oe felangaaki mamahi'ia, hange koe mofini, kotini, okisikotini, haitolokotoni moe aipipolofini, 'e kau atu ki ai moe faito'o kona tapu ta'efakalao, hange koe heloini, pea moe opioti ta'efakalao 'oku toe malohi ange 'o fakatatau ki he fenitenili (e.g. kafenitanili).

'Oku lavanoa pe ha taha 'o mo'ungofua kihe opioti mo takiekina ke faka'aonga'i e opioti taimi loloa ki ha 'aho 'e nima.

KOEHA 'AE FAKA'AONGA'I TOTU'A 'OE OPIOTI?

'Oku hanga 'e he 'opioti 'o fakavaivai 'ae ngaahi neave 'o e sino, fakatautefitio ki he toe tuai ange mo mamalie 'a e ngaue 'ae 'atamai, mafu, mo e ma'ama'a. Kapau 'e fu'u lahi mo totu'a hono faka'aonga'i 'a e 'opioti, 'e lava pe ke tu'u 'a e ngaue 'ae mafu mo e ma'ama'a fakatou'osi.

KOEHA 'AE NGAHI ME'A 'OKU NE FAKATUPU IA?

Oku lahi 'aupito 'a e ngaahi me'a 'oku ne fakatupu 'ae faka'aonga'i totu'a 'oe 'opioti, koe totu'a moe hulufau pe hono faka'aonga'i, ko e hu'i fakataha ha ngaahi faito'o kehekehe, faka'aonga'i ta'efakapotopoto ha fa'ahinga faito'o pe, faka'aonga'i ha faito'o 'oku 'ikai sai, lolotonga ia 'oku 'i ai ha palopalema fakaemo'uilelei fekau'aki moe 'ate pea moe tu'unga manava.

'OKU LAVA TALA FEFE 'A E HULU TOTU'A 'AE 'OPIOTI?

Ko e ngaahi tefito'i fakatu'utamaki 'oe hulu totu'a hono faka'aonga'i ia, ko e fulutamakia, to lalo mo vaivai ngaue 'a e mafu pe hamu mo hihingo.

Ko e tokotaha 'oku hulu totu'a 'ene faka'aonga'i ha faito'o, tene ma'u ha taha pe kotoa 'o e ngaahi me'a ni:

- Tea pe mata lahelahea
- Sino mangumolu pe sino vaivai
- Lanu pulu/valeti/lanu efuefu pe 'uli'uli 'ae lounoutu pe nge'esinima
- Teka 'ae kano'imata 'uli'uli ki 'olunga pea toe fosi'i ange
- Nounou mo tuai 'ae manava, tangulu, pe tolongulu
- Mamalie pe tu'u ta e mafu
- 'Ikai toe lava faka'a'aki 'a e tokotaha ko ia